

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.6.1.2025

Pan

Tomasz Wojciechowski

Prezes Zarządu

Fundacja „ŚWIETLICA ROZWOJU

MIND-BODY SOUL”

ul. Sienkiewicza 54/56/31

50-349 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/063 – „Rządowy Program Fundusz Młodzieżowy na lata 2022-2033”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. marsz. Józefa Piłsudskiego 15-17, 50-044 Wrocław

tel. 48717118301, lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja „ŚWIETLICA ROZWOJU MIND-BODY-SOUL” ¹ , ul. Sienkiewicza 54/56/31, 50-349 Wrocław
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Wojciechowski, Prezes Zarządu ² , od 17 października 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Wnioskowanie o dotacje, realizacja i rozliczanie umów o dotacje projektów finansowanych ze środków otrzymanych w ramach Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy ³ na lata 2022-2033 oraz efekty udzielonego wsparcia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2022-2025 (do dnia zakończenia kontroli ⁴), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, a dotyczących okresu objętego kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Rafał Wojtko, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/40/2025 z 21 lutego 2025 r.

(akta kontroli: tom I, str. 1-3)

¹ Dalej: Fundacja.

² Dalej: Prezes.

³ Dalej: Program.

⁴ 4 kwietnia 2025 r.

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Fundacja zrealizowała zadania publiczne powierzone przez Narodowy Instytut Wolności⁷ w latach 2022-2023 umową nr 63/MFP23/2022 z 12 grudnia 2022 r. na realizację zadania publicznego pod tytułem EcoLAF⁸, o wartości 131 100,00 zł, oraz w latach 2024-2025 umową nr 51/FM23/2024 z 29 kwietnia 2024 r. na realizację zadania publicznego pod tytułem EcoLAF II⁹, o wartości 214 016,08 zł. Składając w latach 2022 i 2023 wnioski o dotację Fundacja spełniła podstawowe warunki realizacji zadań, takie jak niezaleganie z należnościami podatkowymi oraz składkami na ubezpieczenia społeczne czy złożenie wniosków o przyznanie dotacji w określonym przez NIW terminie.

Fundacja wydatkowała środki uzyskane z Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022-2033 zgodnie z wnioskami złożonymi w 2022 r. oraz 2023 r. Złożone przez Fundację wnioski zawierały wymagane i prawdziwe informacje. Wydatki dokonywane były zgodnie z załączonymi do wniosków kosztorysami i w większości przypadków zgodnie z załączonymi do wniosków harmonogramami. Działania podjęte przez Fundację w celu realizacji dotowanych projektów skutkowały ich prawidłową realizacją, nie przekraczając przy tym kwoty udzielonej dotacji.

Zastrzeżenia NIK budziło niezachowanie zasady konkurencyjności i dopuszczenie do konfliktu interesów przy realizacji zadań powierzonych Prezesowi o wartości 27 000,00 zł w ramach realizacji projektu EcoLAF II. Jednocześnie kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie dotyczącym rozliczania części umów zleceń zawartych przez Fundację na okres dłuższy niż miesiąc poprzez jednorazową wypłatę wynagrodzenia, skutkujące naruszeniem przepisów art. 8a ust. 6 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę¹⁰. Nieprawidłowa była praktyka wypłacania wynagrodzenia zleceniobiorcom „z góry” w przypadku umów zawartych na okres całego roku. Dotyczyło to m. in. wypłaty Prezesowi z „góry” wynagrodzenia w wysokości 6 000,00 zł w 2022 r. oraz 14 000,00 zł w 2024 r., a także wypłaty wynagrodzenia w wysokości 7 000,00 zł „z góry” dla zleceniobiorcy w ramach umowy zlecenia na obsługę social mediów.

Fundacja realizowała obowiązki sprawozdawcze dotyczące realizacji projektów oraz stanu realizacji dotowanych zadań. Osiągnięte przez Fundację efekty były zgodne z przyjętymi założeniami.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁷ Dalej: NIW.

⁸ Dalej: umowa z 2022 r.

⁹ Dalej: umowa z 2024 r.

¹⁰ Dz. U. z 2024 r., poz. 1773. Dalej: ustawa o minimalnym wynagrodzeniu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Wnioskowanie o dotacje, realizacja i rozliczanie umów o dotacje projektów finansowanych ze środków otrzymanych w ramach Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022-20323 oraz efekty udzielonego wsparcia

Opis stanu faktycznego

1.1. Fundacja złożyła do NIW dwa wnioski o przyznanie dotacji. W edycji konkursu ofert z 2022 r. Fundacja złożyła w ramach Priorytetu 2. *Organizacje młodzieżowe w życiu publicznym* wniosek nr 500344-2¹¹ o dofinansowanie zadania publicznego zatytułowanego EcoLAF. W 2023 r. Fundacja złożyła, w ramach konkursu ofert z 2023 r., wniosek nr 59392-2¹² w ramach Priorytetu 3. *Wzmacnianie kompetencji organizacji młodzieżowych* o dofinansowanie zadania publicznego zatytułowanego EcoLAF II. Fundacja składając oferty w ramach organizowanych przez NIW konkursów w latach 2022 oraz 2023 spełniała wymogi formalne do uzyskania dotacji w ramach Programu. Fundacja będąca organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹³, złożyła swoje oferty w terminach wskazanych przez NIW oraz w dacie złożenia ofert nie zalegała z opłacaniem należności z tytułu zobowiązań podatkowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W złożonych wnioskach zawarła prawdziwe informacje o wcześniejszej działalności Fundacji oraz jej zasobach kadrowych i rzeczowych.

W przypadku oferty z 2022 r. Fundacja, jako działanie 6. w części III.4 wniosku (*Plan i harmonogram działań zadania*), wskazała powołanie Młodzieżowej Rady Polskiej Fundacji Przemysłu Kosmicznego. Polska Fundacja Przemysłu Kosmicznego nie została jednak wskazana w części IV.3 wniosku jako partner zaangażowany do realizacji zadania. Jak wyjaśnił Prezes była to omyłka pisarska popełniona na etapie składania wniosku. Omyłka ta została skorygowana w sprawozdaniu końcowym projektu, złożonym w 2023 r., korekty dokonano poprzez wskazanie, że powołana została Młodzieżowa Rada Fundacji „Świetlica Rozwoju mind-body-soul”.

Polska Fundacja Przemysłu Kosmicznego wskazana została za to jako partner Fundacji w ramach oferty z 2023 r.

(akta kontroli: tom I, str. 25-52, 78, 91-96, 247, 503-505)

1.2. Fundacja w trakcie realizacji projektów w ramach udzielonych dotacji nie dokonywała zgłoszeń do NIW zmian w projekcie oraz nie podpisywała aneksów do umów na dotację.

(akta kontroli: tom I, str. 151, 248)

1.2.1. W ramach Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy Edycja 2022, Fundacja realizowała w 2022 r. i 2023 r. zadanie EcoLAF zgodnie z harmonogramem i kosztorysem z oferty z 2022 r., która stanowiła podstawę zawarcia umowy z 2022 r. Próba badawcza w zakresie legalności i gospodarności wydatkowania przyznanych środków finansowych obejmowała 82% wydatków

¹¹ Dalej: oferta z 2022 r.

¹² Dalej: oferta z 2023 r.

¹³ Dz. U. z 2024 r., poz. 1491. Dalej: udpp.

poniesionych przez Fundację w 2022 r. przy realizacji umowy z 2022 r. (tj. 41 000,00 zł z 50 000,00 zł).

Realizując harmonogram zadania Fundacja zawarła w 2022 r. łącznie dziewięć umów na wykonanie usług. Z tej liczby sześć umów zleceń objętych zostało próbą, tj.: na stworzenie grafik dla kampanii reklamowej projektu, na obsługę mediów społecznościowych projektu, na stworzenie strony internetowej, na przygotowanie dwóch badań oraz ankiet do projektu, a także dwie umowy na koordynację projektu. Ponadto wybrana próba obejmowała również badanie wykonania usługi opracowania aplikacji webowej. Wydatkowanie środków odbywało się zgodnie z przyjętym w ofercie z 2022 r. harmonogramem.

Próba badawcza wydatkowania w 2023 r., przyznanych w ramach umowy z 2022 r. środków finansowych w kwocie 81 100,00 zł, objęła umowę zlecenia na koordynację administracyjną projektu, trzy umowy zlecenia na prowadzenie warsztatów edukacyjnych, umowę zlecenia na przeprowadzenie badania do projektu oraz umowę zakupu sadzonek drzew wraz z usługą pomocy przy ich sadzeniu. Próba objęła sześć spośród 11 umów zawartych przez Fundację w trakcie realizacji zadania publicznego w 2023 r. Wydatki te, na łączną kwotę 57 599,00 zł, stanowiły 71% przyznanej kwoty dotacji w 2023 r. Wydatkowanie środków odbyło się zgodnie z przyjętym w ofercie z 2022 r. harmonogramem.

(akta kontroli: tom I, str. 28-29, 32-33, 97-125, 128-146)

W ramach Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy Edycja 2024 Fundacja zrealizowała w 2024 r. zadanie EcoLAF II, dotowane na podstawie umowy z 2024 r. kwotą 107 008,04 zł, zgodnie z kosztorysem załączonym do oferty z 2023 r., stanowiącej podstawę zawarcia przywołanej powyżej umowy. Próba badawcza obejmowała 98% wydatków poniesionych w 2024 r. przez Fundację przy realizacji umowy z 2024 r., tj. wydatki na łączną kwotę 104 672,00 zł.

Próba badawcza objęła 14 z 17 zawartych w 2024 r. umów i zrealizowanych zakupów w ramach dotacji. Badanie wykazało, że 10 umów i zamówień zostało zrealizowanych zgodnie z harmonogramem. Fundacja nie zgłosiła do NIW zmian w ujętym w ofercie z 2023 r. harmonogramie w zakresie obejmującym cztery umowy, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Pozostałe umowy zrealizowano zgodnie z harmonogramem.

(akta kontroli: tom I, str. 28-29, 33, 128-146)

1.2.2 Środki dotacji przekazane zostały na rachunek bankowy stanowiący wyłączną własność Fundacji. W ramach umowy z 2022 r. Fundacja otrzymała dwa przelewy: 13 grudnia 2022 r. na kwotę 50 000,00 zł oraz 3 marca 2023 r. na kwotę 81 100,00 zł. Wysokość obu przelewów była zgodna z zapisami umowy z 2022 r. Zgodnie z zapisami umowy z 2024 r. Fundacja 8 maja 2024 r. otrzymała środki

w wysokości 107 008,04 zł oraz 7 marca 2025 r. otrzymała środki w wysokości 107 008,04 zł. Kwoty te były zgodne z umową z 2024 r.

(akta kontroli: tom I, str. 66-68, 506)

1.2.3. W przypadkach realizacji części zadania przez podmiot niebędący stroną umowy o dotację¹⁴, dopuszczone w umowie z 2022 r. oraz w umowie z 2024 r. zakresy działania tych podmiotów były zgodne z zapisami pkt. III.4 złożonych ofert z 2022 r. i 2023 r.

(akta kontroli: tom I, str. 28-29, 41-42, 156-157, 162, 162-168, 170, 250, 252, 255, 260)

1.2.4. Fundacja współpracowała na podstawie odrębnej umowy z księgową, która prowadziła dla Fundacji wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową związaną z realizacją zadania publicznego. Zakładowy plan kont zawierał konta utworzone w celu rozliczenia udzielonych dotacji, w tym konta odnoszące się do kosztów, wynagrodzeń czy usług obcych.

(akta kontroli: tom I, str. 433-434)

1.2.5. Rozliczenia wykorzystanych środków pochodzących z dotacji, Fundacja dokonywała wyłącznie w formie bezgotówkowej. Złożona oferta z 2022 r. i oferta z 2023 r. nie przewidywały po stronie Fundacji wkładu osobowego, podróży służbowych, za które przysługiwałoby wynagrodzenie oraz rozliczeń dojazdów. Fundacja nie uzyskała również przychodów związanych z realizacją umowy z 2022 r. i umowy z 2024 r.

Struktura wykorzystanych środków przyznanych zgodnie umową z 2022 r. była następująca: [1] koszty merytoryczne – 92 899,00 zł (70,9% kwoty dotacji), [2] koszty obsługi zadania publicznego – 26 000,00 zł (19,8% kwoty dotacji), [3] koszty związane z rozwojem instytucjonalnym własnej organizacji – 11 981,76 zł (9,1% kwoty dotacji). Kwota niewykorzystanej dotacji wyniosła 219,24 zł (0,2% kwoty dotacji).

(akta kontroli: tom I, str. 97-146)

Struktura wykorzystania środków przyznanych umową z 2024 r. była następująca: [1] koszty merytoryczne – 63 800,00 zł (59,6% kwoty transzy dotacji, 29,8% całkowitej kwoty dotacji), [2] koszty obsługi zadania publicznego – 25 200,00 zł (23,5% kwoty transzy dotacji, 11,7% całkowitej kwoty dotacji), [3] koszty związane z rozwojem instytucjonalnym własnej organizacji – 17 999,00 zł (16,8% kwoty transzy dotacji, 8,4% całkowitej kwoty dotacji). Kwota niewykorzystanej dotacji przyznanej Fundacji na 2024 r. wyniosła 9,04 zł

¹⁴ Tj. stworzenie i administracja stroną internetową projektu, przeprowadzanie badań ankietowych wraz z opracowaniem i publikacją raportów na ich podstawie oraz opracowanie i publikacja poradnika.

(0,1% kwoty transzy dotacji). Kwota wkładu własnego Fundacji na pokrycie wydatków, przekraczających koszty założone w kosztorysie, wyniosła 1 873,00 zł.

(akta kontroli: tom I, str. 187-227)

Wszystkie rachunki i faktury VAT (o łącznej wartości 203 271,00 zł¹⁵, tj. 85,3% ogólnej wysokości dotacji przyznanych Fundacji w latach 2022 i 2024 wynoszącej 238 108,04) objęte próbą badawczą, rozliczone w ramach realizacji zadań publicznych w oparciu o umowę z 2022 r. i umowę z 2024 r., zostały prawidłowo opisane. Opisy znajdowały się na osobnych kartkach, związanych trwale z dowodami księgowymi, których dotyczyły.

(akta kontroli: tom I, str. 99, 104, 107,110, 114, 117, 119, 122, 124, 127, 130, 134, 137, 140, 143, 146, 154, 191, 194, 196, 200, 203, 206, 209, 212, 215, 218, 220, 222, 224, 227)

Fundacja dokumentowała w sposób pisemny liczbę godzin wykonywania zlecenia przez zleceniobiorców oraz weryfikowała posiadanie przez nich statusu studenta poprzez gromadzenie zaświadczeń z uczelni.

(akta kontroli: tom I, str. 294-302, 458)

Badanie procesu rozliczania zawartych w 2022 r. umów z kontrahentami, sfinansowanych w ramach dotacji, przyznanej zgodnie z umową z 2022 r. wykazało, że:

1) Umowa zlecenie z 1 listopada 2022 r. na wykonanie strony internetowej zawierała opis wymagań stawianych zleceniobiorcy zawarty w, stanowiącym jej załącznik, odrębnym dokumencie *Wytyczne dla wykonawcy strony internetowej www.swietlica-rozwoju.pl*. Rozliczenie umowy i wypłata wynagrodzenia dla zleceniobiorcy nastąpiło przed wykonaniem przez zleceniobiorcę zlecenia, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

2) Oprócz strony internetowej, na potrzeby realizowanego projektu, powstała również, na podstawie zawartej 1 grudnia 2022 r. umowy zlecenia, aplikacja webowa. Stanowiła ona platformę internetową umożliwiającą m.in. udział w badaniach i ankietach, prezentację informacji o projekcie i jego celach oraz udostępnienie materiałów edukacyjnych.

(akta kontroli: tom I, str. 108-110, 125-127, 156-161, 294-293)

3) Umowa zlecenia na stworzenie grafik do kampanii marketingowej realizowanego projektu zawarta została 1 grudnia 2022 r. Fundacja uzyskała prawo do posługiwania się stworzonymi grafikami na podstawie udzielonej przez zleceniobiorcę licencji na czas nieokreślony, nie krótszy niż pięć lat, na nieodpłatne wykorzystanie stworzonych grafik oraz na wyrażanie przez Fundację zgody na korzystanie z praw zależnych do przekazanych grafik. Umowa ta rozliczona została na podstawie rachunku wystawionego 20 grudnia 2022 r. Jako dowód przekazania grafik przez zleceniobiorcę przedstawiony został w trakcie kontroli NIK raport przyjęcia grafik, datowany na 29 listopada 2022 r. Data ta, jak wyjaśnił Prezes, była omyłką pisarską. Prawidłową datą przekazania

¹⁵ Na kwotę tę składa się 41 000,00 zł wydanych w 2022 r., 57 599,00 zł wydanych w 2023 r. oraz 104 672,00 zł wydanych w 2024 r.

grafik był 29 grudnia 2022 r. Wypłata wynagrodzenia nastąpiła więc przed faktycznym wykonaniem zlecenia przez zleceniobiorcę, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 97-99, 168-170, 398)

4) Umowa zlecenia na obsługę mediów społecznościowych związanych z realizowanym projektem oraz dwie umowy zlecenia na koordynację projektu zostały zawarte 1 listopada 2022 r. na okres od 1 listopada do 31 grudnia 2022 r.

Wszyscy trzej zleceniobiorcy wystawili 20 grudnia 2022 r. po dwa rachunki, na podstawie których umowy zostały rozliczone. Tym samym naruszony został przez Fundację obowiązek, wynikający z art. 8a ust. 6 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu, dokonywania wypłaty wynagrodzenia co najmniej raz w miesiącu, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 100-107, 115-124, 162-167, 280-285)

5) Ostatnią z badanych umów zawartych w roku 2022 była umowa zlecenia z 1 grudnia 2022 r. na przygotowanie dwóch badań oraz ankiet do projektu EcoLAF. Wynagrodzenie dla zleceniobiorcy ustalone zostało wg stawki za jeden zestaw badania i ankiety. Umowę rozliczono na podstawie dwóch rachunków złożonych przez zleceniobiorcę 20 grudnia 2022 r., poświadczając ten fakt raportem z wykonania umowy z 20 grudnia 2022 r.

(akta kontroli: tom I, str. 111-114, 153-155, 250)

Badanie procesu rozliczania zawartych w 2023 r. z kontrahentami umów, sfinansowanych w ramach dotacji przyznanej na podstawie umowy z 2022 r. wykazało, że:

1) Umowa na koordynację administracyjną projektu zawarta została z Prezesem 1 stycznia 2023 r. i obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. Fundacja wypłaciła 14 kwietnia 2023 r. zleceniobiorcy wynagrodzenie w wysokości 9 000,00 zł, odpowiadające wynagrodzeniu za wykonanie 12 miesięcy zlecenia. Oznacza to, że Prezes otrzymał wynagrodzenie „z góry” w wysokości 6 000,00 zł za okres przypadający po przedstawieniu rachunku. Jednocześnie Fundacja nie realizowała wynikającego z przywołanego wcześniej art. 8a ust. 6 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu obowiązku dokonywania przynajmniej raz w miesiącu wynagrodzenia zleceniobiorcy. Szerzej na ten temat w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 128-130)

2) W ramach realizacji zadania *Prowadzenie edukacji bezpośredniej w formie warsztatów w szkołach* Fundacja zawarła trzy umowy zlecenia na przeprowadzenie warsztatów: jedną 20 marca 2023 r. oraz dwie 1 kwietnia 2023 r. Łączna wartość zawartych umów wyniosła 5 600,00 zł¹⁶. Rozliczenie umów nastąpiło na podstawie zaświadczeń o przeprowadzaniu warsztatów, wystawionych przez nauczycieli oraz dyrekcję szkół, w których warsztaty się odbyły. Fundacja wypłaciła wynagrodzenie w kwocie

¹⁶ Umowa z 20 marca 2023 r. określała wynagrodzenie na kwotę 1 400,00 zł, z kolei umowy z 1 kwietnia 2023 r. określały wynagrodzenie na kwoty: 1 400,00 zł oraz 2 800,00 zł.

2 800,00 zł, wynikające z jednej z umów zawartych 1 kwietnia 2024 r., przed faktycznym przeprowadzeniem przez zleceniobiorcę całego cyklu warsztatów, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Umowa z 20 marca 2023 r. zawarta została na okres od 20 marca do 30 kwietnia 2024 r. Wynagrodzenie z jej tytułu wypłacone zostało na podstawie rachunku złożonego przez zleceniobiorcę 25 kwietnia 2023 r., czym naruszony został obowiązek, wynikający z art. 8a ust. 6 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu, dokonywania wypłaty wynagrodzenia co najmniej raz w miesiącu, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 131-140, 174-188, 259-266)

3) Badaniem objęto również umowę zlecenia z 19 marca 2023 r. na przeprowadzenie badania do projektu o wartości 5 000,00 zł oraz umowę z 12 kwietnia 2023 r. dotyczącą zakupu 300 sadzonek drzew wraz z usługą pomocy przy ich sadzeniu o wartość 37 999,00 zł. Powyższe umowy zawarto i rozliczono prawidłowo. Dodatkowo Fundacja, w celu ochrony swoich interesów, wprowadziła do umowy zakupu sadzonek zapis o karze umownej, z kolei samo ich przekazanie udokumentowane zostało protokołem odbioru.

(akta kontroli: tom I, str. 141-146, 267-279)

Badanie procesu rozliczania zawartych w 2024 r. z kontrahentami umów, sfinansowanych w ramach dotacji przyznanej na podstawie umowy z 2024 r. wykazało, że:

1) Fundacja zawarła umowę zlecenia nr 7/EL/2024 na koordynację projektu z Prezesem oraz umowę zlecenia 3/EL/2024 na przeprowadzenie badania z naruszeniem zapisów umowy z 2024 r. dotyczących unikania konfliktu interesów. Szerzej na ten temat w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Jednocześnie powyższa umowa (zawarta na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.) oraz umowa zlecenia nr 5/EL/2024 na obsługę social mediów zawarta na okres od 1 stycznia do 15 grudnia 2024 r.) rozliczone zostały niezgodnie z art. 8a ust. 6 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu oraz niezgodnie z art. 744 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny¹⁷. Zleceniobiorcy 23 maja 2024 r. złożyli rachunki do powyższych umów na kwoty odpowiadające maksymalnemu wynagrodzeniu rocznemu wynikającemu z zawartych umów. Wraz z rachunkami zleceniobiorcy złożyli wnioski o wypłatę wynagrodzenia przysługującego im za okres od czerwca do końca okresu zlecenia „z góry”. Fundacja 23 maja 2024 r. dokonała wypłat kwot, na które zostały wystawione rachunki. W związku z powyższym zleceniobiorcom wypłacono „z góry” następujące kwoty wynagrodzenia: 7 000,00 zł zleceniobiorcy na podstawie umowy nr 5/EL/2024 oraz 14 000,00 zł Prezesowi na podstawie umowy nr 7/EL/2024, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 189-194, 418-432, 440-454)

2) Fundacja 14 maja 2024 r. nabyła notebook za kwotę 5 949,00 zł oraz smartfon za kwotę 5 879,00 zł. Cena smartfonu przekroczyła podaną w kosztorysie

¹⁷ Dz. U. z 2024 r., poz. 1061, ze zm.; dalej: KC.

wartość o 1 879,00 zł. Kwota ta została pokryta częściowo z niewydatkowanych środków z dotacji oraz w pozostałej części ze środków własnych Fundacji w wysokości 1 828,00 zł.

(akta kontroli: tom I, str. 195-197, 400, 410-412)

3) Fundacja 17 maja 2024 r. zawarła umowę zlecenia nr 2/EL/2024 na przeprowadzenie warsztatów, obowiązującą w okresie od 17 maja do 20 listopada 2024 r. Zleceniobiorca złożył rachunek za wykonanie zlecenia 23 maja 2024 r. wraz z wnioskiem o wypłatę wynagrodzenia w kwocie 2 400,00 zł za całe zlecenie „z góry”. Wypłata kwoty wynagrodzenia wskazanej przez zleceniobiorcę nastąpiła 23 maja 2024 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Jednocześnie rozliczenie umowy zawartej na okres dłuższy niż jeden miesiąc poprzez jednorazową wypłatę wynagrodzenia stanowiło naruszenie przez Fundację art. 8a ust. 6 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 198-200, 455-457)

4) Fundacja 20 maja 2024 r. zawarła dwie umowy o dzieło: nr 1/EC/DZ/2024 na merytoryczne opracowanie raportu oraz nr 2/EC/DZ/2024 na kompleksowe tworzenie i publikację Poradnika dla Samorządów i Organizacji Młodzieżowych oraz dwie umowy zlecenia: nr 8/EL/2024 na graficzne opracowanie raportu oraz nr 3/EL/2024 na przeprowadzenie badania. Powyższe umowy zawarte zostały niezgodnie z harmonogramem realizacji zadania publicznego na podstawie umowy z 2024 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 42, 201-206, 210-212, 216-218, 435-436, 465-468)

5) Fundacja 20 maja 2024 r. zawarła umowę zlecenia nr 1/EL/2024 na stworzenie strony internetowej pomimo posiadania strony internetowej na potrzeby projektu, stworzonej w ramach dotacji przyznanej umową z 2022 r. Jak wyjaśnił Prezes umowa w rzeczywistości dotyczyła modyfikacji treści strony internetowej powstałej w 2022 r.

(akta kontroli: tom I, str. 207-209, 400)

6) Fundacja 20 maja 2024 r. zawarła umowę zlecenia nr 6/EL/2024 na obsługę social mediów w zakresie dotyczącym stworzenia 20 postów na platformy społecznościowe¹⁸. Rozliczenie umowy nie budziło zastrzeżeń.

(akta kontroli: tom I, str. 210-215, 437-439, 459-464)

7) Fundacja nabyła ze środków przyznanych umową z 2024 r. tablety, 600 szt. sadzonek drzew wraz z usługą przygotowania gruntu pod zasadzenie drzew, usługę obsługi reklamowej w social mediach oraz drukarkę wraz z tuszem. Kwota zakupu drukarki oraz tuszu przekroczyła założoną kwotę z kosztorysu o 45,00 zł. Różnica ta pokryta została ze środków własnych Fundacji.

(akta kontroli: tom I, str. 219-228, 400, 408-417, 473-475,)

¹⁸ Z zakresu obowiązków do umowy zlecenia nr 6/EL/2024 wynika, że faktycznym przedmiotem zlecenia było wykonanie 20 grafik edukacyjnych do postów merytorycznych, a nie stworzenie 20 postów.

Zarząd Fundacji 15 listopada 2023 r. przyjął w formie uchwały nr 1/WEW/2023 regulamin wewnętrzny w zakresie procedury wyboru dostawców towarów i usług. W regulaminie tym przyjęto następujące kwoty progowe, stanowiące wyznacznik sposobu wyboru dostawcy: [1] kwota zamówienia powyżej 26 000,00 zł brutto zobowiązywała Fundację do przeprowadzenia rozeznania rynku, [2] kwota zamówienia powyżej 50 000,00 zł brutto zobowiązywała Fundację do zastosowania procedury zapytania ofertowego.

Wartość umów zawartych przez Fundację po 15 listopada 2023 r. nie przekraczała kwoty 26 000,00 zł, a wartość umów zawieranych przed 15 listopada 2023 r. nie przekraczała granicznej wartości 130 000,00 zł, obligującej do stosowania przepisów ustawy z 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁹. W związku z powyższym wszystkie umowy zawarte przez Fundację w ramach realizacji dotowanych zadań publicznych zawarte zostały z wolnej ręki.

(akta kontroli: tom I, str. 469-472)

1.2.6. W ramach realizacji umowy z 2022 r. Fundacja w pełni zrealizowała ciążące na niej obowiązki informacyjne. Na stworzonej stronie internetowej oraz w aplikacji webowej, publikacjach i profilu zadania na portalu społecznościowym Fundacja zamieściła informację o realizacji zadania ze środków NIW, a także logotypy NIW oraz Funduszu Młodzieżowego.

W ramach realizacji umowy z 2024 r. Fundacja umieszczała w swoich komunikatach oraz publikacjach informację o realizacji zadania ze środków NIW wraz z logotypami NIW oraz Funduszu Młodzieżowego. Natomiast nie zamieszczała w swoich komunikatach oraz publikacjach wymaganego Regulaminem Konkursu edycja 2024²⁰ zapisu informującego o tym, że odzwierciedlają one jedynie opinię ich autora, oraz że NIW nie jest odpowiedzialny za sposób wykorzystania zawartych w nich informacji, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 314-385)

Fundacja nie dokonywała w latach 2022-2024 zmian siedziby oraz adresów i numerów telefonów osób uprawnionych do jej reprezentacji. Ponadto Fundacja nie ogłosiła upadłości, ani nie wszczęła postępowania upadłościowego w latach 2022-2024. W związku z powyższym nie zaszły okoliczności obligujące Fundację do zgłaszania do NIW zmian w tym zakresie.

(akta kontroli: tom I, str. 386-393)

1.2.7. W latach 2022-2024 wystąpiły przesłanki do zwrotu środków dotacji. Każdorazowo przesłanką tą było wydatkowanie przez Fundację kwoty niższej niż wynosiła przyznana kwota dotacji. Z kwoty przyznanej w roku 2022 Fundacja nie wykorzystwała środków w wysokości 18,24 zł, w 2023 r. 201,00 zł, natomiast w 2024 r. 9,04 zł.

(akta kontroli: tom I, str. 72, 79, 88-89)

¹⁹ Dz. U. z 2024 r., poz. 1320.

²⁰ Dalej: Regulamin z 2024 r.

Zgodnie z umową z 2022 r. oraz umową z 2024 r. Fundacja dokonała zwrotu niewykorzystanych środków dotacyjnych na konto NIW następującymi przelewami: [1] 19 stycznia 2023 r. przelew na kwotę 18,24 zł, [2] 15 stycznia 2024 r. przelew na kwotę 201,00 zł, [3] 13 stycznia 2025 r. przelew na kwotę 9,04 zł. Zgodnie z zapisami umowy z 2022 r. oraz umowy z 2024 r. zwrot niewykorzystanej części dotacji nastąpić powinien w ciągu 15 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego w danym roku kalendarzowym. Zwrot niewykorzystanej części dotacji w 2023 r. nastąpił 19 dni po dniu zakończenia realizacji zadania publicznego, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 56, 404-406)

1.2.8. Do dnia zakończenia kontroli NIK rzeczy nabyte przez Fundację ze środków pochodzących z przyznanych przez NIW dotacji znajdowały się w jej posiadaniu. Fundacja nie występowała również do NIW z wnioskiem o wyrażenie zgody na ich zbycie lub przekazanie w formie darowizny.

(akta kontroli: tom I, str. 483, 485)

1.3. Fundacja złożyła łącznie trzy sprawozdania z wykonania zadania publicznego. Dla umowy z 2022 r. były to sprawozdania: częściowe za 2022 r. (złożone 18 stycznia 2023 r.) oraz końcowe za 2023 r. (złożone 12 stycznia 2024 r.). Dla umowy z 2024 r. Fundacja złożyła 16 stycznia 2025 r. sprawozdanie częściowe za 2024 r. Sprawozdania te złożone zostały na formularzach Systemu Obsługi Dotacji NIW.

(akta kontroli: tom I, str. 69-90)

Jak wyjaśnił Prezes, NIW nie przeprowadzał w Fundacji wizyt monitorujących. Prezes wyjaśnił również, że Fundacja nie wypełniała ankiety po zakończeniu realizacji zadania na podstawie umowy z 2022 r. oraz nie otrzymała informacji o konieczności wypełnienia takowej. Jednocześnie Prezes wskazał, że Fundacja została wezwana przez NIW, przy składaniu raportu końcowego w 2023 r., do przekazania dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie wskaźników w zakresie akcji sadzenia drzew oraz fotorelacji z tego działania.

Informacje zawarte w złożonych sprawozdaniach były zgodne ze stanem realizacji zadania zleconego umową z 2022 r. oraz umową z 2024 r. Fundacja przeprowadziła warsztaty edukacyjne łącznie dla 1362 uczniów (1005 w roku 2023 oraz 357 w roku 2024), ponadto zasadzonych zostało łącznie 900 drzew (300 w 2023 r. i 600 w 2024 r.). Jednocześnie średnia liczba odbiorców treści edukacyjnych publikowanych przez Fundację osiągnęła liczbę 8726 w 2022 r., 21 430 w 2023 r. oraz 15 404 w 2024 r. W ramach realizacji zadania w 2024 r. powstał również *Poradnik działań społecznych i ekologicznych w erze nowych technologii*, adresowany do młodzieży oraz aktywistów działających w organizacjach pozarządowych.

(akta kontroli: tom I, str. 69-90, 407, 483, 492-502)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Fundacja naruszyła zapisy § 2 ust. 2 umowy z 2024 r. poprzez zawarcie wskazanych poniżej umów w terminach niezgodnych z harmonogramem załączonym do oferty z 2023 r., naruszając jednocześnie zapisy części A pkt IX.7 Regulaminu z 2024 r. poprzez nieinformowanie NIW o zmianach w harmonogramie realizacji zadania publicznego, stanowiącego element oferty z 2023 r.:

Fundacja w ramach realizacji działania *Opracowanie i publikacja poradnika oraz raportu bazującego na wynikach badań* zawarła dwie umowy zlecenia: nr 3/EL/2024 na kwotę 3 000,00 zł oraz 8/EL/2024 na kwotę 1 500 zł oraz dwie umowy o dzieło: nr 1/EC/DZ/2024 na kwotę 4 000,00 zł oraz 2/EC/DZ/2024 na kwotę 8 900,00 zł w terminach niezgodnych z harmonogramem zawartym w ofercie z 2023 r. W harmonogramie planowany termin realizacji działania wskazany został na okres od 30 czerwca do 31 grudnia 2024 r. Umowa zlecenia nr 3/EL/2024 zawarta została na okres od 20 maja 2024 r., natomiast umowa zlecenia nr 8/EL/2024 zawarta została na okres od 27 maja 2024 r., Obie umowy o dzieło zawarte zostały na okres od 20 maja do 30 czerwca 2024 r.

Jak wyjaśnił Prezes, zmiany w harmonogramie nie zostały zgłoszone do NIW, gdyż nie naruszały one dat granicznych projektu. Ponadto, jak wyjaśnił, zawarte umowy były niezbędne do realizacji zadania publicznego określonego w umowie z 2024 r., natomiast NIW zaakceptował sprawozdanie częściowe bez uwag.

(akta kontroli: tom I, str. 41-42, 46, 195, 198, 201, 204, 210, 216, 396, 400)

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że obowiązek zgłoszenia zmian terminów realizacji działań, w przypadkach nienaruszających dat granicznych projektu, wymagał zgłoszenia do NIW, co wyrażone zostało wprost w Regulaminie z 2024 r. Obowiązek stosowania się do zapisów tego Regulaminu wynikał bezpośrednio z § 1 ust. 3 pkt 1 umowy z 2024 r.

2. Fundacja niezgodnie z art. 744 KC wypłacała wynagrodzenie z tytułu umów zleceń przed ich wykonaniem, naruszając jednocześnie, w przypadku umów wskazanych w ppkt c, e, f, g, art. 8a ust. 6 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu poprzez dokonanie tylko jednej wypłaty wynagrodzenia zleceniobiorcom, którzy zawarli z Fundacją umowy zlecenia na okres dłuższy niż jeden miesiąc:

a) Fundacja wypłaciła wynagrodzenie w kwocie 9 500,00 zł zleceniobiorcy za stworzenie strony internetowej przed faktycznym przekazaniem Fundacji. 1 grudnia 2022 r. zawarta została umowa zlecenia na stworzenie strony internetowej. Zleceniobiorca wystawił w dniu 20 grudnia 2022 r. rachunek za wykonanie umowy. Prezes Fundacji potwierdził swoim podpisem na rachunku wykonanie zlecenia i prawidłowość wystawionego rachunku. Wynagrodzenie wypłacone zostało w dniu 21 grudnia 2022 r. Przekazanie zleceniodawcy strony internetowej odbyło się przy pomocy protokołu odbioru. Pierwszy protokół odbioru datowany był na 25 grudnia 2022 r. i stwierdzał szereg niezgodności z wytycznymi. Drugi protokół odbioru datowany był na 28 grudnia 2022 r. Daty rachunków wskazują, że faktyczne wykonanie umowy w postaci przekazania w pełni funkcjonalnej strony

internetowej miało miejsce dopiero siedem dni po wypłacie wynagrodzenia zleceniobiorcy.

- b) Fundacja wypłaciła zleceniobiorcy wynagrodzenie w kwocie 4 000 zł za stworzenie grafik do kampanii marketingowej do projektu EcoLAF przed ich faktycznym przekazaniem Fundacji. Zleceniobiorca wystawił w dniu 20 grudnia 2022 r. rachunek na kwotę wynikającą z umowy. Prezes potwierdził swoim podpisem na rachunku wykonanie zlecenia i prawidłowość wystawionego rachunku. Wynagrodzenie wypłacone zostało w dniu 21 grudnia 2022 r. Jako dowód przekazania grafik sporządzono raport ich przyjęcia, datowany na 29 listopada 2022 r. Prezes wyjaśnił, że data jest omyłką pisarką i faktyczna data podpisania raportu to 29 grudnia 2022 r. Data ta wskazuje, że faktyczne przekazanie grafik nastąpiło osiem dni po wypłacie wynagrodzenia zleceniobiorcy.
- c) Fundacja wypłaciła kwotę rocznego wynagrodzenia, w wysokości 9 000,00 zł, za wykonanie zawartej na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. umowy zlecenia na koordynację projektu na podstawie rachunku złożonego 12 kwietnia 2023 r. W momencie złożenia rachunku zleceniobiorcy przysługiwało jedynie, niewypłacone dotychczas, wynagrodzenie za okres rzeczywistego wykonywania zlecenia od stycznia do kwietnia 2024 r. w wysokości 3 000,00 zł. Pozostała kwota, tj. 6 000,00 zł, została wypłacona zleceniobiorcy „z góry” za okres od maja do grudnia 2023 r.
- d) Fundacja wypłaciła zleceniobiorcy wynagrodzenie w wysokości 2 800,00 zł za wykonanie umowy zlecenia z 1 kwietnia 2023 r. na przeprowadzenie warsztatów na podstawie, wystawionego przez zleceniobiorcę, rachunku datowanego na 25 kwietnia 2023 r. Dokumentacja zaświadczająca wykonanie tej umowy przedstawiona została przez zleceniobiorcę 28 kwietnia 2023 r., tj. trzy dni po potwierdzeniu przez Prezesa wykonania umowy. Jednocześnie przekazane przez zleceniobiorcę rozliczenie godzin wskazuje, że faktycznie wykonywał on zlecenie również w okresie od 26 do 28 kwietnia 2023 r. Wcześniejsza wypłata wynagrodzenia niezgodna była również z zapisami dokumentu *Wytyczne dotyczące realizacji zlecenia przeprowadzenia warsztatów w ramach projektu EcoLAF*, przewidujących wypłatę wynagrodzenia po przeprowadzeniu 20 warsztatów.
- e) Fundacja wypłaciła kwotę całorocznego wynagrodzenia, w wysokości 12 000,00 zł, za wykonanie umowy zlecenia 5/EL/2024 na podstawie przedstawionego przez zleceniobiorcę 23 maja 2024 r. rachunku. W momencie złożenia rachunku zleceniobiorcy przysługiwało jedynie, niewypłacone dotychczas, wynagrodzenie za okres rzeczywistego wykonywania zlecenia od stycznia do maja 2024 r. w wysokości 5 000,00 zł. Pozostała kwota, tj. 7 000,00 zł, została wypłacona, na wniosek zleceniobiorcy, „z góry” za okres od czerwca do grudnia 2024 r.
- f) Fundacja wypłaciła kwotę całorocznego wynagrodzenia, w wysokości 24 000,00 zł, za wykonanie umowy zlecenia nr 7/EL/2024 na podstawie przedstawionego przez zleceniobiorcę 23 maja 2024 r. rachunku. W momencie złożenia rachunku zleceniobiorcy przysługiwało jedynie, niewypłacone dotychczas, wynagrodzenie za okres rzeczywistego wykonywania zlecenia od stycznia do maja 2024 r. w wysokości 10 000,00

- zł. Pozostała kwota została wypłacona w wysokości 14 000,00 zł, na wniosek zleceniobiorcy, „z góry” za okres od czerwca do grudnia 2024 r.
- g) Fundacja wypłaciła „z góry” kwotę wynagrodzenia w wysokości 2 400,00 zł, przysługującą zleceniobiorcy z umowy zlecenia nr 2/EL/2024 z 17 maja 2024 r., na podstawie wystawionego 23 maja 2024 r. rachunku oraz wniosku o wypłatę całości wynagrodzenia „z góry”. Raport potwierdzający wykonanie zlecenia przekazany został Fundacji 17 grudnia 2024 r.

Fundacja wypłaciła zleceniobiorcom łącznie wynagrodzenie na kwotę 45 700,00 zł „z góry”, przed faktycznym wykonaniem powierzonych im zleceń. Z tego kwota 22 300,00 zł pochodziła z dotacji przyznanej umową z 2022 r., natomiast kwota 23 400,00 zł pochodziła z dotacji udzielonej umową z 2024 r.

Prezes wyjaśnił, że wypłata wynagrodzeń odbyła się na podstawie prawidłowo wystawionych rachunków, a ponadto Fundacja przychyliła się do próśb o wypłatę wynagrodzenia „z góry” mając na uwadze dobro projektu i staranne wydatkowanie środków publicznych, z uwzględnieniem zasad transparentności i racjonalności, w celu maksymalizacji efektów.

W odniesieniu do wypłaconego „z góry” wynagrodzenia Prezesowi Wiceprezes Zarządu Fundacji²¹, wyjaśniła że, wypłaty całorocznego wynagrodzenia dokonane zostały na podstawie wniosków zleceniobiorcy, będącego jednocześnie Prezesem Fundacji. W ocenie Wiceprezes wypłaty wynagrodzenia w całości pozwalały także na efektywne zarządzanie środkami budżetowymi, zapewniając płynność finansową realizacji zadania oraz eliminując ryzyko przerwania prac nad realizacją zadania z powodów finansowych. Wiceprezes wskazała również, że w jej ocenie działania te gwarantowały skuteczną realizację projektu.

(akta kontroli: tom I, str. 97-99, 100-110, 115-124, 128-134, 156-170, 189-194, 198-200, 229-245, 260-261, 398, 400-402 418, 421, 440-442, 457-459)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela argumentacji Prezesa dotyczącej dokonywania wypłaty całości wynagrodzenia zleceniobiorcy przed faktycznym wykonaniem przez niego zlecenia. Artykuł 744 KC wskazuje konkretny moment, w którym zleceniobiorcy przysługuje wynagrodzenie. Wypłata wynagrodzenia przed faktycznym wykonaniem zlecenia niesie za sobą ryzyko niegospodarnego wydatkowanie środków publicznych. NIK zauważa również, że każdorazowo Prezes, zatwierdzając przedłożony mu rachunek, potwierdzał swoim podpisem wykonanie zlecenia. W przypadku rachunków wystawionych przed faktycznym wykonaniem zlecenia oznacza to, że Prezes świadomie poświadczal stan niezgodny ze stanem faktycznym.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela również argumentacji Wiceprezes. Artykuł 744 KC jednoznacznie wskazuje, że wynagrodzenie przysługuje zleceniobiorcy w momencie wykonania zlecenia. Wyjątkiem od tego są jedynie sytuacje, gdy zapisy umowne inaczej określą kwestię wypłaty wynagrodzenia lub uczynią to przepisy szczególne. W stosunku do omawianych umów nie zachodziły żadne przesłanki wyłączające stosowanie art. 744 KC. NIK nie podziela również argumentacji, że wypłata wynagrodzenia „z góry” pozwala na

²¹ Dalej: Wiceprezes.

efektywniejsze zarządzanie środkami budżetowymi i zapewnia płynność finansową realizacji zadania. Środki przewidziane na realizację konkretnych zakupów oraz umów wskazane zostały przez Fundację w ofercie z 2022 r. oraz w ofercie z 2023 r. i w takiej też kwocie zostały przyznane w postaci dotacji. Comiesięczna wypłata przysługującego zleceniobiorcy wynagrodzenia, zgodnego sumarycznie z kosztorysem, nie niosłaby więc żadnego zagrożenia dla płynności finansowej projektu.

3. Fundacja naruszyła przepis art. 8a ust. 6 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu w przypadku dokonywania wypłat wynagrodzenia przysługującego zleceniobiorcom następujących umów zleceń:

- a) dwóch umów zleceń z 1 listopada 2022 r. na koordynację projektu, zawartych na okres od 1 listopada do 31 grudnia 2022 r., o wartości 2 500,00 zł każda (łącznie 5 000,00 zł);
- b) umowy zlecenia na obsługę mediów społecznościowych, zawartej na okres od 1 listopada do 31 grudnia 2022 r., o wartości 3 000,00 zł;
- c) umowy zlecenia z 20 marca 2023 r. na przeprowadzenia 10 warsztatów, zawartej na okres od 20 marca do 30 kwietnia 2023 r. o wartości 1 400,00 zł;

Prezes wyjaśnił, że wypłaty wynagrodzenia dokonywane były na podstawie przedłożonych rachunków, posiadających wszystkie niezbędne informacje określone w przepisach KC. Ponadto Fundacja przychyliła się do prośb zleceniobiorców o wypłatę całości wynagrodzenia z góry z uwagi na dobro projektu i staranne wykorzystanie środków publicznych z uwzględnieniem zasad transparentności i racjonalności w celu maksymalizacji efektów. Jednocześnie Prezes wyjaśnił, że Fundacja nie posiadała środków na wypłaty wynagrodzeń dla zleceniobiorców przed otrzymaniem środków z przyznanych dotacji.

(akta kontroli: tom I, str. 100-107, 115-124, 153, 397, 400)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela argumentacji Prezesa dotyczącej starannego wykorzystania środków publicznych. Starannym wydatkowaniem środków publicznych jest gospodarowanie nimi w zgodzie z powszechnie obowiązującym prawem. Z uwagi na powyższe NIK wskazuje, że przyjęty przez Fundację sposób rozliczania się ze zleceniobiorcami, z którymi umowy zawarte zostały na czas dłuższy niż miesiąc, był nieprawidłowy.

4. Fundacja zawarła z Prezesem umowę nr 7/EL/2024 z 1 stycznia 2024 r. na koordynację projektu o wartości 24 000,00 zł oraz umowę nr 3/EL/2024 z 20 maja 2024 r. na przeprowadzenie badania, o wartości 3 000,00 zł²², niezgodnie z § 3 ust. 18 pkt 3 umowy z 2024 r. Na podstawie tego zapisu Fundacja, w celu uniknięcia konfliktu interesów, nie mogła udzielać zamówień podmiotom powiązanim z nią osobowo lub kapitałowo. Powiązanie osobowe lub kapitałowe zdefiniowane zostało w § 3 ust. 18 pkt. 3 jako pozostawanie z wykonawcą w stosunku prawnym lub faktycznym powodującym powstanie

²² Fundację przy zawieraniu powyższych umów reprezentowała Wiceprezes.

uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności lub niezależności przy przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia.

Wiceprezes wyjaśniła, że zawarcie umowy nie było powiązane z procedurą udzielenia zamówienia w związku z nieprzekraczaniem wartości progowych dla zamówień przez łączną wartość zawartej umowy. Wiceprezes wyjaśniła, że za podstawę zawarcia umowy przyjęte zostały przepisy o zamówieniach publicznych oraz kwota progowa w wysokości 50 000,00 zł, wskazana przez NIW jako minimalna kwota zamówienia zobowiązująca Fundację do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia. Ponadto Prezes Fundacji został wskazany we wniosku z 2023 r., w sekcji dotyczącej zasobów osobowych beneficjenta, jako doświadczony koordynator. Jednocześnie, według wyjaśnień Wiceprezes, Prezes był jedynym wykonawcą, mogącym wykonać zlecenie polegające na koordynacji projektu, z powodu posiadania wiedzy technicznej w materii zlecenia. Wiceprezes i Prezes wyjaśnili również, że wielokrotnie występowali do NIW z zapytaniami o interpretację przywołanych zapisów umowy z 2024 r. Jak wyjaśnili dalej, nie uzyskali odpowiedzi z NIW na zadane pytania.

(akta kontroli: tom I, str. 399, 402-403, 476-480)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela argumentacji, iż Prezes był jedyną osobą mogącą wykonać zlecenie jakim była koordynacja projektu. Pomimo niewątpliwego posiadania wiedzy i doświadczenia zdobytego m.in. przy koordynacji administracyjnej poprzedniej edycji projektu, nie czyni to Prezesa jedyną osobą na rynku pracy posiadającą kompetencje i doświadczenie, pozwalające na zarządzanie projektem realizowanym przez Fundację. NIK wskazuje, że zawieranie umów pomiędzy Fundacją a jej Prezesem narusza przywołany już § 3 ust. 18 pkt 3 umowy z 2024 r., gdyż pełnienie funkcji Prezesa Zarządu oznacza pozostawanie z Fundacją w stosunku prawnym budzącym uzasadnione wątpliwości co do bezstronności lub niezależności w związku z przyznaniem mu przywołanych zleceń. Jednocześnie wskazany przez Prezesa oraz Wiceprezes brak odpowiedzi ze strony NIW na temat wykładni powyższego zapisu nie zwalniał Fundacji z zachowania należytej staranności i ostrożności w podejmowanych działaniach.

5. W komunikatach i publikacjach udostępnianych przez Fundację w ramach realizacji umowy z 2024 r. nie została zamieszczona klauzula informacyjna wskazująca, że odzwierciedlają one jedynie opinię ich autora oraz że NIW nie jest odpowiedzialny za sposób wykorzystania zawartych w nich informacji. Było to niezgodne z pkt VIII.5 Regulaminu z 2024 r.

Prezes wyjaśnił, że przyczyną nieumieszczenia powyższej informacji w publikacjach i komunikatach Fundacji, powstałych w ramach realizacji umowy z 2024 r. był fakt, że wytyczne umieszczone na stronie internetowej NIW nie zawierały wzmianki na temat takiego obowiązku. Ponadto wskazał, że NIW zaakceptował wszystkie opublikowane materiały podczas sprawozdania częściowego.

(akta kontroli: tom I, str. 59, 259, 316-348)

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że nieumieszczenie informacji o obowiązku wynikającym z pkt VIII.5 Regulaminu z 2024 r. w wytycznych zamieszczonych na

stronie internetowej NIW nie zwalniało Fundacji z obowiązku zamieszczenia wymaganych klauzul informacyjnych. Odwołanie do zapisów Regulaminu z 2024 r. wyrażone zostało bezpośrednio w § 1 ust. 3 pkt 1 umowy z 2024 r. Zaakceptowanie sprawozdania częściowego przez NIW również nie zmienia faktu, że naruszenie zapisów umowy z 2024 r. miało miejsce.

6. Fundacja dokonała zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji w wysokości 18,24 zł za 2022 r. 19 stycznia 2023 r., czym naruszyła § 10 ust. 2 umowy z 2022 r. stanowiący, że zwrot powinien zostać dokonany w terminie 15 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego. Paragraf 3 ust. 1 pkt 1 umowy z 2022 r. określa dzień zakończenia zadania publicznego na 31 grudnia 2022 r. W związku z powyższym zwrot niewykorzystanej kwoty dotacji powinien nastąpić do 15 stycznia 2023 r. Zgodnie z § 10 ust. 4 umowy z 2022 r. odsetki za dokonanie zwrotu dotacji po terminie wyniosły kwotę 0,03 zł, naliczonej jak dla zaległości podatkowej. W związku z powyższym Fundacja zwolniona była na podstawie art. 54 § 1 pkt 5 ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa²³ z konieczności ich zapłaty.

Prezes wyjaśnił, że opóźnienie w dokonaniu przelewu wynikało z błędnego przekonania co do wymagalnego terminu zwrotu niewykorzystanych środków pochodzących z dotacji. Jednocześnie Prezes wyjaśnił, że Fundacja podjęła ogólne działania naprawcze ukierunkowane na realizację zwrotów środków w terminach wynikających z umowy, na co wskazuje terminowy zwrot środków w roku 2024.

(akta kontroli: tom I, str. 56, 405, 489-491)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi
Wnioski

NIK nie formułuje uwag.

- 1.** Zapewnienie rozliczania w cyklu miesięcznym umów zleceń zawartych na okres przekraczający jeden miesiąc.
- 2.** Zapewnienie rozliczania umów zleceń i wypłacania wynagrodzeń po faktycznym wykonaniu zlecenia przez zleceniobiorcę.
- 3.** Zgłaszanie do NIW wszelkich zmian terminów realizowanych działań w ramach dotowanego projektu.
- 4.** Opracowanie mechanizmów przeciwdziałających wystąpieniu ryzyka konfliktu interesów polegającego na udzielaniu zamówień podmiotom powiązanych osobowo lub finansowo z Fundacją oraz zapewniających realizację zasady konkurencji przy udzielaniu zamówień przez Fundację.
- 5.** Zapewnienie terminowego zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji.
- 6.** Zapewnienie umieszczania klauzul informacyjnych w komunikatach i publikacjach udostępnianych przez Fundację w ramach realizacji umowy z 2024 r.

²³ Dz. U. z 2025 r., poz. 111.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje <i>prawo zgłoszenia</i> na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.
Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków	Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 22 kwietnia 2025 r.

Kontroler

Rafał Wojtko

Starszy inspektor kontroli
państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura we Wrocławiu

p.o. Wicedyrektor

Artur Urban

/podpisano elektronicznie/